

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра овочівництва і закритого ґрунту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декана аграрнобіологічного факультету

Віталій КОВАЛЕНКО

« 23 » 05 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри

овочівництва і закритого ґрунту

Протокол № 12 від «21» травня 2024 р.

Завідувач кафедри

Іван ФЕДОСІЙ

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Садівництво,

плодоовочівництво та виноградарство»

Іван ФЕДОСІЙ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Картоплярство

Галузь знань **20 «Аграрні науки та продовольство»**
спеціальність **203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»**
освітня програма **Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство**
Факультет **Аграрнобіологічний**

Розробник: доцент, кандидат с.-г. наук Федосій Іван Олексійович

КИЇВ – 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Картоплярство

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»	
Освітня програма	Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістовних модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	3	
Семестр	5	7
Лекційні заняття	15 год	10 год
Практичні, семінарські заняття	30 год	10 год
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	75 год	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета: підготовка висококваліфікованих фахівців ґрунтується на сучасних досягненнях агрономічної науки і передової практики виробництва. З цієї метою спеціаліст повинен одержати глибокі знання з біології, технології насінництва картоплі. При цьому основна увага повинна приділятися механізації, автоматизації та хімізації процесів виробництва, системі боротьби шкідниками і хворобами рослин, підвищенню продуктивності праці ^Г вирощування високоякісної продукції, придатної для тривалого зберігання та переробки.

Завдання:

- вивчення біології картоплі;
- вивчення науково-обґрунтованих технологій вирощування ранньої картоплі, продовольчої, насінневої і для переробки;
- удосконалення відповідно ґрунтово-кліматичних умов технології вирощування високих врожаїв картоплі з метою екологічно чистої продукції з мінімальними затратами праці;
- забезпечення організації конвеєрного виробництва ранні картоплі протягом року;
- ознайомлення з насінництвом картоплі у відкритому ґрунті.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: повинен оволодіти знаннями з біології культури, технології

вирощування картоплі та її насінництва як у спеціалізованих господарствах, і для власного городництва.

вміти: визначати основні завдання та питання картоплярства. Ботаніка (морфологія, систематика, розмноження), фізіологія рослин (фотосинтез, мінживлення, біохімпровеси), агрохімія (органічні та мінерал добрива, мікродобрива, засоби хімічної меліорації ґрунту), землеробство (системи обробітку ґрунту, бур'яни і боротьба з ними, сівозмін фітофармакологія (шкідники, хвороби та засоби боротьби з НИМИ сільськогосподарські машини (машини для технології вирощування, збирання післязбиральної обробки та зберігання картоплі). Система застосування добрив (біологічні особливості картоплі), економіка і організація с.-г. виробництва (економічна ефективність вирощування картоплі), методи агрохімічних досліджень (аналіз якісних показників картоплі та діагностика живлення), стандарти та управління якістю с.-г. продукції, програмування врожаю (встановлення оптимальних норм добрив при вирощуванні картоплі).

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК): ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

фахові (спеціальності) компетентності (СК): СК 2. Здатність використовувати навички для вирощування посадкового матеріалу плодових, ягідних культур і винограду, розмноження овоче-баштанних рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів. СК 10. Здатність застосовувати практичні вміння із вирощування видового і сортового різноманіття овочевих і плодових культур для різного цільового використання.

Програмні результати навчання (ПРН): ПРН 11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.. ПРН 17. Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю. ПРН 18. Аналізувати та впроваджувати у виробництво сучасні досягнення із розширення різноманіття овочевих і плодових культур.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
Змістовий модуль 1.														
Тема 1. Народногосподарське значення картоплі. Історія, стан і розвиток картоплярства в Україні	1	9	2	2	0	0	5							
Тема 2. Морфологія, біологія та вимоги до умов вирощування	3	9	2	2	0	0	5							
Тема 3. Технологія вирощування ранньої картоплі	5	11	3	3	0	0	5							
Разом за змістовим модулем 1		29	7	7	0	0	15							
Змістовий модуль 2.														
Тема 4. Післязбиральна доробка ранньої картоплі	7	13	4	4	0	0	5							
Тема 5. Особливості насінництва ранньої картоплі	9	9	2	2	0	0	5							
Тема 5. Теоретичні основи селекції картоплі		9	2	2	0	0	5							
Разом за змістовим модулем 3		31	8	8	0	0	15							
Усього годин	50		15	15	0	0	30							
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в робочому навчальному плані)			-	-	-	-	-							

3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості будови рослини картоплі	4
2	Фенологічні фази росту і розвитку рослин картоплі	3
3	Визначення біологічної урожайності ранньої картоплі	2
4	Характеристика ранньостиглих районованих і перспективних сортів	2
5	Дегустаційна оцінка сортів ранньої картоплі	2
6	Принципи технологій післязбиральної доробки ранньої картоплі	2
7	Хвороби і шкідники картоплі	2
	Всього	15

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Специфіка формування куща визначення особливостей садивного матеріалу.	3
2	Проходження фаз розвитку бульб	3
3	Потенційні можливості картопляного поля	3
4	Особливості вирощування картоплі при зрошуванні	3
5	Технологія вирощування картоплі в закритому ґрунті	3
6	Організація зберігання картоплі	3
7	Особливості зберігання картоплі в контейнерах	3
8	Зберігання картоплі в кагатах з природним повітрообміном	3
9	Репродукційне та внутрішньогосподарське насінництво	3
10	Селекція картоплі на стійкість до хвороб і шкідників	3
	Всього	30

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- *Екзамен;*
- *Модульні тести;*
- *розрахункові та розрахунково-графічні роботи.*

6. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

(вибрати необхідне чи доповнити)

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - *посилання*);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Картоплярство: навчальний посібник / І.О. Федосій, О.О. Комар, М.М. Фурдига, Н.А. Захарчук – Київ : НУБіП України, 2022. – 382 с.
2. Картоплярство: Селекція / За редакцією А.А. Бондарчука, Т.М. Олійник. – Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2020. – 624 с.
3. Картоплярство: Методика дослідної справи / За редакцією А.А. Бондарчука, В.А. Колтунова. – Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2019. – 652 с.
4. Jeffrey C. Stark, Mike Thornton, Phillip Nolte (2020). Potato Production Systems. Springer Nature Switzerland AG. DOI <https://doi.org/10.1007/978-3-030-39157-7>
5. Hugo Campos, Oscar Ortiz (2019). The Potato Crop: Its Agricultural, Nutritional and Social Contribution to Humankind. Springer Cham. DOI <https://doi.org/10.1007/978-3-030-28683-5>
6. Pinky Raigond, Brajesh Singh, Som Dutt, Swarup Kumar Chakrabarti (2020). Potato: Nutrition and Food Security. Springer Singapore. DOI <https://doi.org/10.1007/978-981-15-7662-1>
7. Hydro Cooling [Електронний ресурс] режим доступу: <https://www.potato-machinery.com/potato-hydro-cooling.html>
8. IPMPotato [Електронний ресурс] <https://ipmpotato.com.ua/uk/materials-ukr/367-vse-pro-rannij-sort-kartopli-riv-era.html>

9. Інститут овочівництва і баштанництва НААН [Електронний ресурс]
<http://www.ovoch.com/>
10. Інститут картоплярства НААН України [Електронний ресурс]
<https://ikar.in.ua/>
11. Збірник "Картоплярство" [Електронний ресурс]
<https://ikar.in.ua/science/potatoes/>